Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Növényvédelmi Igazgatóság

1024 Budapest, Keleti Károly utca 24.
Telefon: +36 (1) 336-9102
ni@nebih.gov.hu
portal.nebih.gov.hu

Tisztelt Jogosult Erdészeti Szakszemélyzet! Tisztelt Erdőgazdálkodó!
Tisztelt Hölgyem/Uram!

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ezúton kéri segítségüket a hazai kőrisállományt veszélyeztető kőrisrontó-karcsúdíszbogár (*Agrilus planipennis*) kiemelt zárlati károsító terjedésének megállításában, valamint együttműködésüket a védekezéshez szükséges intézkedések végrehajtásában.

A károsító terjedése, kártétele
A kőrisrontó-karcsúdíszbogár egy Ázsiából származó idegenhonos faj, amely a kőrisfajok egyik legsúlyosabb károsítója. Észak-Amerikában és Kelet-Európában már jelentős kőrispusztulást okozott, ezért megjelenése komoly növényegészségügyi, természetvédelmi és erdőgazdálkodási kockázatot jelent. A kártevő elsősorban a kőrisfákat veszélyezteti: lárvái a kéreg alatt, a fa szállítószöveteiben fejlődnek, ezzel akadályozva a növény tápanyag- és vízellátását, ami idővel a fák pusztulásához vezethet. A károsító Oroszországon, Ukrajnán keresztül terjedt nyugati irányba, majd 2026 júniusában elérte hazánkat. A Beregsurány határában, a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) által kihelyezett színcsapdában talált imágó a kőrisrontó-karcsúdíszbogár első észlelése volt az Európai Unióban, amit hamarosan a szlovákiai (bodrogszerdahelyi) követett. Jelenlegi ismereteink szerint hazánkban Szabolcs-Szatmár-Bereg, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében van igazoltan jelen.

Hatósági intézkedések
A Nébih és az érintett növényvédelmi hatóságok a károsító azonosítását követően a Nemzeti Készenléti Terv alapján haladéktalanul elrendelték a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy feltárják a kőrisrontó-karcsúdíszbogár elterjedésének mértékét, valamint megakadályozzák a továbbterjedést. Többek között a szakemberek csapdahálózatot alakítottak ki, a csapdázáson alapuló felderítés jelenleg 10 megyére terjedt ki.
A körülhatárolt (fertőzött terület és puffer zóna) területeken növényegészségügyi zárlat van érvényben. Ennek részeként a hivatalos fertőzési ponttól számított 100 kilométeres távolságon belül szigorú szállítási és forgalomba hozatali követelmények léptek életbe az amerikai hópehelyfa *(Chionanthus virginicus L.)* és kőris *(Fraxinus L.)* fajokhoz tartozó növények, faanyagok és növényi termékek *(beleértve a kérget, forgácsot is)* esetében. A zárlatot a hatóság az érintett területek változásának függvényében folyamatosan kiterjeszti.

Tünetek, védekezés
A károsító a kőrisfák minden (magas, amerikai, magyar, virágos) hazánkban előforduló faját károsítja. Fontos jellemző, hogy a megtámadott fa koronája kiritkul és hervad, gyakran sarjhajtások jelennek meg a törzs alsó részén, kérge sávokban elhal és lefoszlik, a fán a lárvát kereső harkályfélék csőrének nyomai láthatóak. A rovar jelenlétének további biztos jele a kérgen, szórtan látható (fektetett) D-alakú kirepülő nyílások, valamint a kéreg alatti lárvajáratok.
Hazánkban a kőrisrontó-karcsúdíszbogárnak jelenleg nincs ismert természetes ellensége, és a kártétele ellen közvetlen védekezési lehetőség sem áll rendelkezésre. Terjedését megakadályozni és a hazai kőrisállományt megvédeni kizárólag a fertőzött területeken található tápnövények szisztematikus megsemmisítésével lehet.

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Növényvédelmi Igazgatóság

1024 Budapest, Keleti Károly utca 24.
Telefon: +36 (1) 336-9102
ni@nebih.gov.hu
portal.nebih.gov.hu

Teendők

A károsító elterjedése visszafordíthatatlan pusztuláshoz vezet nem csak az erdőállományokban, de a belterületi parkokban, fasorokban is. Ennek megakadályozása közös felelősségünk, ezért erdészeti szakszemélyzetként és/vagy erdőgazdálkodókként az Ön segítségét is kérjük az alábbiakban: **Vizsgálja meg az erdejében, környezetében előforduló kőrisfákat. Amennyiben a károsító előfordulását észleli, tegyen bejelentést a Nébih-nél vagy az illetékes kormányhivatal növény- és talajvédelmi osztályánál. Már a rovar előfordulásának gyanúja esetén – hatósági elrendelés hiányában – se vágjon ki kőrisfát és semmiképpen ne szállítsa el az észlelés helyéről**, mert az a károsítás ugrásszerű terjedéséhez vezet. A hatóság által elrendelt karantén intézkedéseket szigorúan és következetesen tartsa be.

A kőrisrontó-karcsúdíszbogárral kapcsolatos további információk és az azonosítást segítő fotók elérhetőek a Nébih tematikus oldalán: https://portal.nebih.gov.hu/korisronto-karcsudiszbogar. Kérdés esetén pedig örömmel állunk rendelkezésükre.

Köszönjük segítő közreműködésüket!

Üdvözlettel,
Szűcs Csaba
igazgató
Növényvédelmi Igazgatóság
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal